

ΤΕΣΥ ΜΠΑΪΛΑ: «Η ζωή την άνοιξη επιστρέφει, αλλά πριν από αυτή υπάρχει πάντα ένας δύσκολος και βαρύς χειμώνας...»

Συνέντευξη: Γιάννης Κορομβόκης

Η Τέσυ Μπαϊλα γεννήθηκε στον Πειραιά. Σπούδασε Ιστορία του Ελληνικού Πολιτισμού και Μετάφραση Λογοτεχνίας. Εμφανίστηκε στη λογοτεχνία το 2009. Ασχολείται με τη φωτογραφία και ατομικές εκθέσεις τις οποίες έχουν φιλοξενηθεί στο Πανεπιστήμιο “Gakugei” της Ιαπωνίας και στην Αθήνα. Διατηρεί στήλες λογοτεχνίας αρθρογραφίας και βιβλιοκριτικής σε έγκριτα διαδικτυακά περιοδικά. Είναι επίσης συντάκτρια του λογοτεχνικού περιοδικού «Κλεψύδρα» και αρχισυντάκτρια του περιοδικού «Literature gr». Από τις εκδόσεις ΨΥΧΟΠΟΣ, κυκλοφορούν τα βιβλία της «Το μυστικό ήταν η ζάχαρη», «Ουίσκι μπλε», «Άγριες θάλασσες» και «Τις νύχτες έπαιζε με τις σκιές».

1) Πως ξεκίνησε το ταξίδι σας σαν συγγραφέας.

Τι ερεθίσματα είχατε;

Υπήρχα πάντα και παραμένω ενεργή αναγνώστρια. Από την παιδική μου πλειά θυμάμαι να διαβάζω στο σπίτι κάποιο βιβλίο. Θυμάμαι τη μπτέρα μου να μας διαβάζει εκείνη όταν επιστρέφαμε από το σχολείο κείμενα από τα σχολικά βιβλία και νομίζω ότι όλα αυτά δημιούργησαν μια αγάπη για το βιβλίο, για την ανάγνωση, για τα όνειρα που υπαγορεύουν. Κάποια στιγμή μεγαλώνοντας ένιωσα την ανάγκη να εκφραστώ μέσα από τη γραφή και σταδιακά άρχισα να φλερτάρω με την ιδέα να ολοκληρώσω μια ιστορία. Κάπως έτσι ξεκίνησε πριν από δέκα χρόνια να γράφω και ομολογώ ότι πραγματικά η διαδικασία αυτή καθόρισε την μετέπειτα πορεία μου.

2) Τι συναίσθηματα νιώσατε όταν εκδώσατε το πρώτο σας βιβλίο;

Ένα μούδιασμα. Μια συγκίνηση που δεν ήταν εύκολο να εκφραστεί. Το ταξίδι είχε ξεκίνησε αλλά εγώ ένιωθα αμπλανία. Κοιτούσα το βιβλίο και νόμιζα ότι υπήρχε πάντα στη ζωή μου. Θυμάμαι επίσης πάντα με μεγάλη συγκίνηση πώς είχα νιώσει όταν κατάλαβα ότι ολοκληρώνονταν το τελευταίο κεφάλαιο του πρώτου μου βιβλίου. Έγραφα και τα μάτια μου ήταν γεμάτα δάκρυα. Μια ιερή στιγμή για μένα. Είχα φτάσει στον προορισμό μου αν και σε όλη την πορεία της συγγραφής νόμιζα ότι δε θα καταφέρω να φτάσω ποτέ.

3) Ποια είναι τα συστατικά για ένα λογοτεχνικά και εμπορικά βιβλίο;

Για να πω την αλήθεια δεν ξέρω ακριβώς τι είναι αυτό που κάνει εμπορικό ένα βιβλίο. Δεν με έχει απασχολήσει ποτέ μια τέτοια διαδικασία. Αυτό που γνωρίζω είναι τα στοιχεία εκείνα που χαρακτηρίζουν ένα έργο ως λογοτεχνικό. Το βασικότερο είναι το χτίσιμο των πρώων. Ο συγγραφέας ισχυροποιεί τους πρώτες του και διακριτικά παρακολουθεί τις επιλογές τους που τις υπαγορεύει παρανόμως τους. Τα μεγάλα λογοτεχνικά έργα είναι αυτά που έχουν σημαντικούς πρώτους.

Ένα δεύτερο στοιχείο είναι η γλωσσική αισθητική του συγγραφέα. Η προσπάθειά του να απορροφήσει, να θυμίσει ακόμα και να δημιουργήσει λεκτικές και φραστικές συνάψεις. Η φυσικότητα των διαλόγων, η δύναμη του στοχασμού, η μυθοπλαστική δεινότητα αλλά και η αρμονική, αθέατη διείσδυση στο έργο του μιας πιθανής έρευνας που θα χρειαστεί να κάνει είναι μερικά συστατικά, παρουσία των οποίων σε ένα μυθιστόρημα υπογράφει τη λογοτεχνικότητά του.

4) Πώς σας έρχονται οι ιδέες για να γράψετε ένα βιβλίο;

Κάθε βιβλίο έχει μια συγκεκριμένη αφορμή. Μπορεί να είναι ένας στόχος, η αίσθηση να περπατάς δίπλα στη θάλασσα, κάτι που διάβασα ή ένας συγκερασμός πολλών πραγμάτων. Το τελευταίο μου βιβλίο «Τις νύχτες έπαιζε με τις σκιές», που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις ΨΥΧΟΠΟΣ, είχε ως έναυσμα τον στόχο του Νίκου Εγγονόπουλου: «Η ζωή, ο θάνατος κι αναμεοίς η τέχνη». Αυτή η φράση πυροδότησε την αρχή της ιστορίας. Έτσι προσπάθησα να παρακολουθήσω την πορεία ενός μοναχικού ανθρώπου στη ζωή του οποίου κινείται ανάμεσα στους τρεις αυτούς άξονες: τη ζωή, τον θάνατο και την τέχνη. Γι' αυτό και το μυθιστόρημα περιστρέφεται γύρω από αυτούς τους άξονες αλλά και από έναν ακόμα: την Ιστορία, καθώς είναι ενταγμένο απόλυτα στο ιστορικό πλαίσιο του τέλους του δέκατου ενάτου αιώνα και στην μετάβαση προς τον εικοστό, έναν αιώνα που ξεδιπλώνεται διάστικος από σημαντικά ιστορικά γεγονότα, ορόσημα μιας εποχής που άλλαξαν τον κόσμο.

Εκκινώντας από την τελευταία μεγάλη σφαγή των χριστιανών από τους Τουρκοκρυπτικούς, το 1898, στην Κρητική Πολιτεία και στην Ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα, κι από εκεί στους Βαλκανικούς πόλεμους, στον Εθνικό Δικασμό, και από τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο μέχρι και τον Β', το μυθιστόρημα εμπεριέχει την ανθρώπινη περιπέτεια της προσωπικής αναζήτησης στην πάροδο ενός αιώνα διάσπικου από τα αποτελέσματα των ιστορικών συγκυριών. Περιγράφει έναν άνθρωπο που βρέθηκε στη δίνη των εξελίξεων και πέρασε όλη την ζωή, αναζητώντας έναν τρόπο να εκφράσει την καλλιτεχνική του αντουσιά, να βρει δρόμους στους οποίους θα διοχετεύσει τη μοναχική του φύση, σε μια εποχή κατά την οποία η τέχνη μοιάζει να μην έχει καμιά απολύτως αξία.

5) Τι ελπίζετε να αποκομίσει κάποιος διαβάζοντας τα βιβλία σας;

Μια και στη λογοτεχνία δεν υπάρχουν ακριβείς προθέσεις αυτό που έλπιζω να αποκομίσει ο αναγνώστης είναι το πόσο σημαντική είναι η δύναμη της ανθρωπίας. Σε όλα μου τα βιβλία αυτό που αναφένται είναι ότι στο βάθος πρωταγωνιστεί ο άνθρωπος, άλλοτε βασανισμένος, άλλοτε δυνα-

τός, άλλοτε θύτης και άλλοτε θύμα. Πάντα όμως είναι εκείνος που κινεί τα νήματα της Ιστορίας, έστω και αν κάποιες φορές- τις περισσότερες είναι η αλήθεια- η ζωή του συνθλίβεται από το ανάλυτο πέρασμά της.

6) Τι θα συμβουλεύατε ένα νεαρό που θέλει να γίνει συγγραφέας;

Να διαβάζει συνεχώς και να έχει υπομονή και επιμονή. Να συνεχίζει με μοναδικό του γνώμονα όλα όσα υπαγορεύει η αισθητική του. Διεκδικεί μια θέση σε έναν χώρο αρκετά ανταγωνιστικό γι' αυτό τον λόγο πρέπει να έχει κατά νου πως ότι αξίζει δε θα καθεί. 7) Διαβάζουν οι Έλληνες βιβλία;

Δυστυχώς οι Έλληνες δε διαβάζουν αρκετά. Οι αριθμοί είναι ξεκάθαροι και απογοπευτικοί. Και οι περισσότεροι αναγνώστες δεν ασχολούνται με άλλα είδη πέρα από το μυθιστόρημα με αποτέλεσμα η ποίηση, το δοκίμιο, ακόμα και το διήγημα να παραμένουν στο περιθώριο των αναγνωστικών προτιμήσεων.

8) Πώς περνάτε τον χρόνο σας όταν δεν ασχολείστε με τη συγγραφή κάποιου βιβλίου;

Στον λίγο ελεύθερο χρόνο μου συνήθως διαβάζω πολύ, περπατώ δίπλα στη θάλασσα με τον σκύλο μου, βγαίνω για φωτογραφίες με τη φωτογραφική μου μπανάνη περνών τον χρόνο μου με τους αγαπημένους μου ανθρώπους.

9) Έχετε σκεφθεί κάποια από τις ιστορίες των βιβλίων σας ως θεατρικό έργο ή κινηματογραφική ταινία;

Πάντα έχω την αίσθηση ότι τα βιβλία μου θα μπορούσαν να γίνουν κινηματογραφικές ταινίες. Νομίζω επειδή θα μου άρεσε πολύ να δω κι εγώ την κινηματογραφική τους εκδοχή. Όταν είχα μάθει ότι παλαιότερα είχε εκδηλωθεί ενδιαφέρον να γυριστεί ταινία στο Χόλυγουντ το ίδιο θέμα με αυτό που έγραψα εγώ στο προηγούμενο ιστορικό βιβλίο μου με τίτλο «Άγριες θάλασσες», επίσης από τις εκδόσεις ΨΥΧΟΠΟΣ, μια άγνωστη, αληθινή ιστορία από τον Δεύτερο Παγκόσμιο πόλεμο, με πρωταγωνιστή τον Τομ Κρουζ και τελικά το εγχείρημα αυτό ναυάγησε αλλά και πως πολύ πρόσφατα γυρίστηκε στην Πολωνία ένα ντοκιμαντέρ με το θέμα αυτό πραγματικά ένιωσα μεγάλη συγκίνηση.

10) Ποιο είναι το μότο της ζωής σας;

Θα τολμήσω να αναφερθώ στην τελευταία φράση του νέου μου βιβλίου: «Η ζωή πην άνοιξη επιστρέφει, αλλά πριν από αυτή υπάρχει πάντα ένα δύσκολος και βαρύς χειμώνας».

11) Ποια είναι τα μελλοντικά σας συγγραφικά βήματα;

Δουλεύω μια νέα ιδέα αλλά πραγματικά είναι πολύ νωρίς να μιλήσω γι' αυτό. Σίγουρα θα είναι πάλι ένα μυθιστόρημα ιστορικού και κοινωνικού ενδιαφέροντος.

